Regionaal beleidsplan

POLITIE | ZEELAND WEST-BRABANT

2023-2026

Ondermijnende **criminaliteit**

Cyber **criminaliteit**

Verbinding met de samenleving **en maatschappelijke onrust**

Jeugd, Zorg en Veiligheid **kwetsbare groepen**

Inhoudsopgave

Voorwoord 3

1. Inleiding 4
1.1 Waarom dit Regionaal Beleidsplan? 4
1.2. Hoe is dit plan tot stand gekomen? 4
1.3 Waar leveren we toegevoegde waarde? 4
1.4 Wat is de relatie met de Veiligheidsagenda? 4
1.5 Leeswijzer 4

2. Geprioriteerde onderwerpen 5
De rode draden 6

2.1 Ondermijnende criminaliteit 8
2.1.1 Aanleiding 9
2.1.2 Actuele ontwikkelingen 9
2.1.3 Ambities en doelstellingen 11

2.2 Cybercriminaliteit 14
2.2.1 Aanleiding 15
2.2.2 Actuele ontwikkelingen 15
2.2.3 Ambities en doelstellingen 16

2.3 Verbinding met de samenleving en maatschappelijke onrust 18
2.3.1 Aanleiding 19
2.3.2 Actuele ontwikkelingen 19
2.3.3 Ambities en doelstellingen 20

2.4 Jeugd, Zorg en Veiligheid 22
2.4.1 Aanleiding 23
2.4.2 Actuele ontwikkelingen 23
2.4.3. Ambities en doelstellingen 24

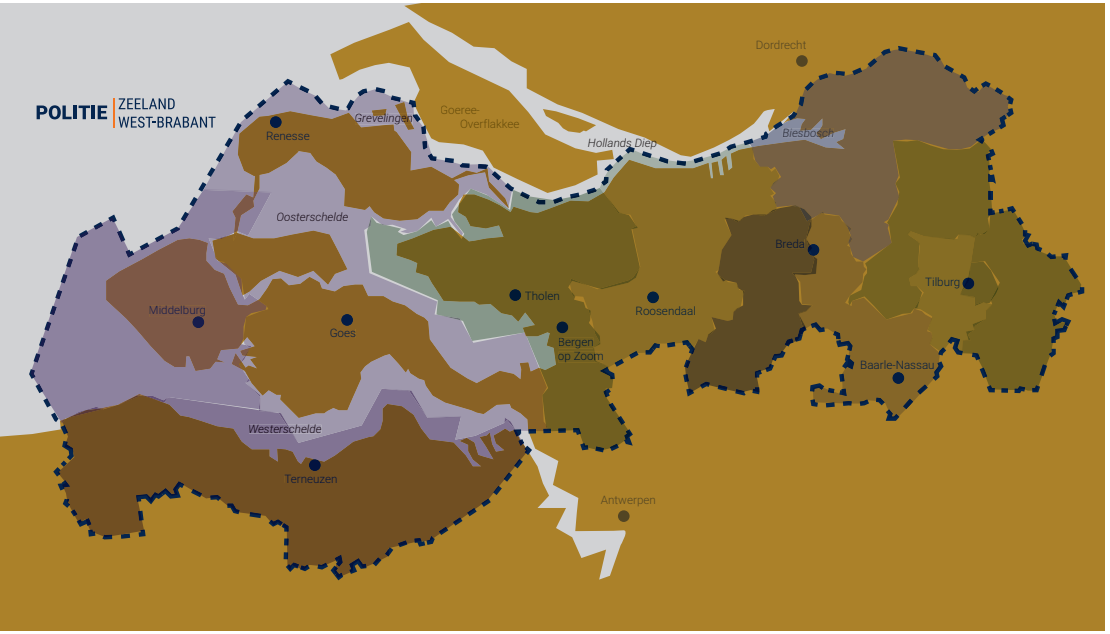
3. Ontwikkelopgaven politie 26

4. Formatie 27
4.1 Inleiding 27
4.2 Ontwikkelingen 2018-2021 27
4.3 Ontwikkelingen 2022 en verder 28

Voorwoord

Iedere dag zetten wij ons met elkaar in om Zeeland-West-Brabant een aantrekkelijke en veilige regio te laten zijn. Dat doen we niet alleen voor onze inwoners, maar ook voor de grote aantallen toeristen die ons gebied bezoeken. Zeeland-West-Brabant kent zowel stedelijke als landelijke en waterrijke gebieden. Door de geografische ligging vormen landsgrensoverschrijdende problematieken ook een vast gegeven in ons werkgebied. Deze elementen dragen bij aan een werklast die in onze eenheid zeer hoog is. Tel daarbij op de spanningen die het gevolg zijn van diverse problemen en crises in onze samenleving. Dan kunnen we niet anders dan concluderen dat het hard werken is om de veiligheid en leefbaarheid in onze eenheid te waarborgen.

Veiligheid is en blijft een kerntaak van de overheid. Deze taak voeren we uit samen met onze burgers, ondernemers en maatschappelijke organisaties op wie ook een eigen verantwoordelijkheid rust. Om slachtofferschap te voorkomen blijven de traditionele preventieve maatregelen belangrijk.

We zien daarnaast ook kansen in het verhogen van de maatschappelijke weerbaarheid. Dat is noodzakelijk om een vuist te kunnen maken tegen ondermijnende criminaliteit en om het risico van maatschappelijke onrust te verkleinen. Een integrale aanpak door een blijvende samenwerking met (nieuwe) partners is nodig om de leefbaarheid en veiligheid in onze eenheid verder te verstevigen.

Schaarste in capaciteit en het hoge werkaanbod bij zowel de blauwe teams als de opsporing dwingen ons daarbij tot het maken van keuzes. Het gaat daarbij zowel om keuzes die op lokaal niveau in de driehoek genomen worden als om onderwerpen die op districtelijk of zelfs regionaal niveau afstemming vragen, zoals bij evenementen het geval is. Per veiligheidsvraagstuk streven we met onze partner(s) naar een efficiënte inzet om een zo groot mogelijk maatschappelijk effect te bereiken. Het is daarbij belangrijk de balans tussen de ambities voor de komende jaren en de beschikbare politiecapaciteit in ogenschouw te houden.

We hebben er bewust voor gekozen het Regionaal beleidsplan 2023-2026 compact te houden. Er zijn vier onderwerpen geprioriteerd en het aantal doelstellingen op eenheidsniveau is beperkt gebleven. Zo is er ruimte voor de districten en de teams in de Zeeuwse en West-Brabantse gebieden om eigen doelstellingen en prioriteiten toe te voegen, waardoor maatwerk mogelijk blijft. Dat stimuleert ook de lokale betrokkenheid en de gewenste aansluiting van het politiebeleid op de integrale veiligheidsplannen.

Zeeland-West-Brabant staat voor een aantal forse uitdagingen om de veilige en aangename regio te blijven die het nu is. Daarvoor is een brede aanpak nodig. Wij hebben er vertrouwen in dat de politie met het openbaar bestuur, het Openbaar Ministerie, haar partners en de bevolking doet wat nodig is om te werken aan orde en veiligheid; vriendelijk als het kan, streng als het moet.

De regionale driehoek van Zeeland – West-Brabant,

Theo Weterings
Regioburgemeester

Margreet Fröberg
Hoofdofficier van Justitie

Gerda van Leeuwen
Politiechef

1. Inleiding

1.1 Waarom een Regionaal Beleidsplan?

Ten minste éénmaal in de vier jaar stellen de burgemeesters van de gemeenten in het gebied waarin de regionale eenheid de politietaak uitvoert, alsmede de hoofdofficier van justitie, een regionaal beleidsplan vast.
Het beleidsplan omvat de geprioriteerde veiligheidsvraagstukken van de politie eenheid. Het gaat om thema's die afgeleid zijn uit de integrale veiligheidsplannen van gemeenten en geprioriteerde veiligheidsthema's van het Openbaar Ministerie. Daarnaast vormt de landelijke veiligheidsagenda belangrijke input.

Wij zien in onze eenheid het regionale beleidsplan als een politiedoelstellingenplan, wat positie inneemt tussen het lokale veiligheidsbeleid en de landelijke veiligheidsagenda. De geprioriteerde veiligheidsvraagstukken en de bijdrage die de politie levert in de aanpak, worden hierin op hoofdlijnen beschreven. Dit draagt eraan bij de districtelijke c.q. (boven)lokale driehoeken maximaal de ruimte te geven lokaal keuzes te maken voor de prioritering van de politie inzet.

1.2 Hoe is dit plan tot stand gekomen?

Er is een uitvraag gedaan naar de prioriteiten uit de gemeentelijke veiligheidsplannen waaraan de politie een bijdrage moet leveren. Daarnaast is input opgevraagd bij de politie-eenheid Zeeland-West-Brabant, het arrondissementsparket Zeeland-West-Brabant, de TF RIEC, de Veiligheidsregio Zeeland en de Veiligheidsregio Midden-West-Brabant. Uiteraard is ook de Veiligheidsagenda hierbij betrokken. Vervolgens heeft zowel op ambtelijk als bestuurlijk niveau afstemming plaatsgevonden.

1.3 Waar leveren we toegevoegde waarde?

Vier onderwerpen zijn als prioriteit naar voren gekomen:

1. Ondermijnende criminaliteit
2. Cybercriminaliteit
3. Verbinding met de samenleving en maatschappelijke onrust
4. Jeugd, Zorg en Veiligheid: kwetsbare groepen

Met het benoemen van een beperkt aantal regionale thema's blijft ruimte beschikbaar om flexibel in te kunnen spelen op actuele problemen of grens overstijgende situaties, indien deze zich in de komende vier jaar voordoen.

1.4 Wat is de relatie met de Veiligheidsagenda?

De politiewet schrijft voor dat de landelijke beleidsdoelstellingen van de minister met betrekking tot de taakuitvoering van de politie zoals opgenomen in de Veiligheidsagenda in acht worden genomen in het Regionaal Beleidsplan. Het gezag dient de beleidsdoelstellingen die de minister van Justitie en Veiligheid voor de komende jaren in deze agenda heeft vastgesteld, mee te wegen bij de inzet van de politie. De prioriteiten uit de landelijke Veiligheidsagenda 2023-2026 komen overeen met de onderwerpen in het Regionaal Beleidsplan.

1.5 Leeswijzer

In het hierna volgende hoofdstuk worden de geprioriteerde onderwerpen verder uitgewerkt. In hoofdstuk 3 worden de ontwikkelopgaven voor de politie beschreven. Het afsluitende hoofdstuk 4 beschrijft de verdeling van de politiesterkte in de eenheid Zeeland-West-Brabant.

2. Geprioriteerde onderwerpen
Regionaal Beleidsplan 2023-2026

In het vorige hoofdstuk is het proces geschetst wat doorlopen is om te komen tot dit Regionaal Beleidsplan. Onderstaande onderwerpen krijgen de komende beleidsperiode de meeste prioriteit:

1. Ondermijnende criminaliteit
2. Cybercriminaliteit
3. Verbinding met de samenleving en maatschappelijke onrust
4. Jeugd, Zorg en Veiligheid: kwetsbare groepen

In de hierna volgende paragrafen worden die verder uitgewerkt. Daarvoor is een vaste opzet gekozen. Eerst wordt een korte schets gegeven van het onderwerp waarna een beschrijving volgt van de actuele ontwikkelingen die daarbinnen spelen. Ten slotte worden de ambities en de doelstellingen benoemd die aan deze ontwikkelingen worden gekoppeld.

De rode draden

In de uitwerking zien we een aantal bijzonderheden terug. Omdat die in alle geprioriteerde thema's een rol spelen, vangen we aan met de beschrijving daarvan.

Ondermijnende criminaliteit

Cybercriminaliteit

Verbinding met de samenleving en maatschappelijke onrust

Jeugd, Zorg en Veiligheid: kwetsbare groepen

De rode draden

Jeugd

Jongeren lopen als een rode draad door alle onderwerpen heen. Dat is aan de ene kant zorgelijk, maar aan de andere kant ook kansrijk. Niet voor niets wordt gezegd dat de jeugd de toekomst heeft. Met een goede combinatie van preventie en repressie, aandacht voor ontwikkeling en het bieden van een gunstig toekomstperspectief kan daderschap en slachtofferschap worden voorkomen of worden teruggedrongen. In elke prioriteit is terug te vinden welke bijdrage de politie hieraan levert.

Intelligence

Voor alle onderwerpen geldt dat het hebben van een goede informatiepositie randvoorwaardelijk is in de aanpak van de problematieken. Datagedreven intelligence vormt de leidraad in het werk en zal verder uitgebouwd en versterkt worden. De uitdaging daarbij is om vanuit de gigantische hoeveelheid informatie (big data) gezamenlijke operationele en strategische inzichten te ontwikkelen, die ook kunnen worden omgezet naar effectieve interventies. Voor alle prioriteiten geldt dat de politie een bijdrage levert in de vorm van intelligencebeelden.

De informatiepositie wordt ook gevoed vanuit de basisteams. De wijkagent is essentieel om verbinding te leggen met de wijk, de netwerken en de maatschappelijke partners, maar deze verbinding wordt niet uitsluitend door de wijkagenten gerealiseerd. In de basisteams leveren verschillende disciplines waardevolle bijdragen aan het wijkgericht werken. Zo neemt de online wereld inmiddels een grote plaats in. Inzet daarop vanuit de politie, ondersteunend aan onder andere de wijkagenten of in de vorm van een digitale wijkagent, draagt uiteindelijk ook bij aan de informatiepositie en het wijkwerk van politie.

Nieuwe coalities

Ontwikkelingen in wijken, op het web en in de wereld zijn nauw met elkaar verweven. We zien dat terug in complexe problematieken zoals polarisatie en maatschappelijke spanningen en in nieuwe dynamieken in het veiligheids- en criminaliteitsbeeld. Dit vraagt van de politie en haar partners om slim en snel te kunnen schakelen tussen verschillende situaties en te kiezen voor interventies– online en offline – die het beste werken.

De juiste veiligheidscoalities zijn van groot belang om effectief te zijn en we moeten daarbij gebruik maken van kennis en vaardigheden van andere partijen. We gaan daarom nieuwe verbindingen aan en zoeken slimme manieren om samen te werken in netwerken met uiteenlopende partners. Ook deze doelstelling is in alle geprioriteerde onderwerpen terug te vinden.

Ondermijnende **criminaliteit**

Ondermijndende **criminaliteit**

Ambities

› Inzet op totaal aanpak
› Wegnemen gelegenheid
› Opwerpen effectieve barrières op cruciale punten
› Verhogen weerbaarheid

Focus	Uitdagingen		Uitvoering
Jonge aanwas ›	Jonge leeftijd Doorgroei naar zwaardere criminaliteit	›	Extra inzet op herkennen/in beeld brengen risicogroep Actief opmaken netwerkanalyses
(Zee)havens en achterland ›	Misbruik logistieke knooppunten en transportassen	›	Verhogen inzet op toezicht, handhaving, opsporing en onderzoek
Mensenhandel ›	Onzichtbaarheid van diverse fenomenen	›	Bijdragen aan integrale aanpak gericht op daders en facilitators Verstoren processen
Digitalisering ›	Gebruik encrypted communicatie en cryptocurrency	›	Benutten encrypted data Bijdragen aan crimescripts

2.1 Ondermijnende criminaliteit

2.1.1 Aanleiding

De aanpak van ondermijning is ook de komende beleidsperiode een belangrijk speerpunt. De combinatie van omvangrijke criminele vermogens en de toegang tot zware geweldsmiddelen stelt criminele netwerken in staat invloed te verwerven in maatschappelijke sectoren en ongewenste druk uit te oefenen op de samenleving. Dat fenomeen is niet nieuw en in de afgelopen jaren is de aanpak van ondermijning in onze eenheid door zowel de politie als in integraal verband verstevigd. De veelzijdigheid van ondermijning vraagt ons echter continu focus aan te brengen. De rijksoverheid steekt bij de aanpak van georganiseerde, ondermijnende criminaliteit de komende periode in op vier inhoudelijke prioriteiten: preventie, doorbreken van criminele netwerken en verdienmodellen, bestraffen en beschermen.[1] In Zeeland-West-Brabant geven we onze aanpak, met oog voor de regionale verschijningsvormen en problematiek, binnen die kaders vorm.

2.1.2 Actuele ontwikkelingen

De benodigde focus van de aanpak van ondermijning wordt aangebracht op basis van het intelligencebeeld ondermijning. Uit dat beeld komt voor onze regio een aantal verdienmodellen en verschijningsvormen naar boven én valt de rol van jongeren en digitalisering binnen ondermijning op. Daarnaast krijgt het onderwerp mensenhandel separaat aandacht binnen dit thema.

Verdienmodellen en verschijningsvormen

Ondermijning draait in onze eenheid om de verdienmodellen rondom cocaïne, synthetische drugs en hennep en de daarmee onlosmakelijk verbonden aanwezigheid van witwassen, corruptie en excessief geweld. Dit komt mede voort uit de geografische ligging en de logistieke knooppunten die in ons gebied te vinden zijn als de (zee)havens, de havengebieden en het directe achterland en de transportassen. De criminele activiteiten die op en rond de logistieke knooppunten plaatsvinden hebben negatieve gevolgen op die locaties zelf, de medewerkers en op de lokale omgeving. De effecten van criminaliteit die plaatsvindt in de havens zijn daarbij anders dan de effecten van criminaliteit die plaatsvindt in het achterland. Op basis van het intelligencebeeld wordt de aanpak van criminaliteit in de zeehavens de komende jaren geprioriteerd, met een verstevigde en specifieke aanpak. [2]

Milieucriminaliteit

In het werkgebied van Zeeland-West-Brabant zien we drukke logistieke lijnen tussen diverse grote industriële en havencomplexen. De inrichtingen die deze complexen vormen staan onder primair toezicht van het bestuur. Het volgen van de logistieke lijnen biedt kansen om afval- en goederenstromen inzichtelijk te maken. Daardoor kunnen milieumisdrijven aan het licht komen en signalen worden afgegeven voor bestuurlijk toezicht en politie-intell. Hierin liggen kansen voor integraal werken. Dat dit belangrijk is, wordt mede ingegeven door het idee dat er een relatie

[1] Kamerstuk 29911, nr. 348

[2] TNO-rapport | TNO 2020 R10357 Systeemanalyse Zeehavens

is te leggen tussen milieucriminaliteit en ondermijnende criminaliteit. Om deze hypothese al dan niet te bekrachtigen wordt onder regie van de TF RIEC en in samenwerking met de provincie Brabant een fenomeenonderzoek gedaan naar de aard en omvang van de milieucriminaliteit in onze eenheid. De inzichten uit deze beelden kunnen ondersteunend zijn aan onze inzet.

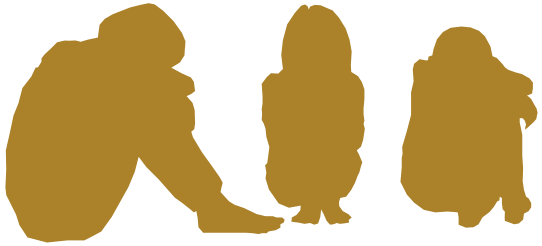
Jeugd/Jonge aanwas

Het telen van en handel in hennep is lang beschouwd als instapdelict. We zien echter dat met name jongeren tegenwoordig eerder betrokken worden bij de handel in cocaïne. En hoewel het percentage minderjarige verdachten in Zeeland-West-Brabant in de afgelopen beleidsperiode licht is gedaald, zijn zij relatief vaker betrokken bij chantage/afpersing en wapenbezit. Ook in de havens komen we ze tegen. Deze gebieden zijn aantrekkelijk voor de jeugd om als uithalers aan de slag te gaan. Onder de noemer jonge aanwas spreken we over jongeren die volgens politieregistraties aantoonbaar betrokken zijn geraakt bij georganiseerde criminaliteit en/ of waarbij volgens professionals sterke vermoedens bestaan dat dit het geval is. Het gaat daarbij om een categorie die, samen met vaak volwassen zij-instromers, de instroom vormt voor activiteiten in de drugscriminaliteit, ten behoeve van criminele samenwerkingsverbanden (nieuwe aanwas).

We constateren dat een kleine groep jongeren minder zichtbaar is in het publieke domein, zich bedient van geweld, doorgroeit richting zwaardere criminaliteit en als negatief rolmodel fungeert voor de jongeren in de wijken. Uit onderzoek in een aantal wijken in onze eenheid blijkt dat 16% van de personen die in beeld zijn gekomen voor zware criminaliteit onder de 23 jaar is. Uit de monitors van de Nationaal Rapporteur Mensenhandel blijkt dat diezelfde leeftijdscategorie een derde van de daders én slachtoffers vertegenwoordigt bij verschillende vormen van mensenhandel.

Mensenhandel

Mensenhandel is een ernstige schending van mensenrechten en een vorm van moderne slavernij. Het heeft vaak langdurig ontwrichtende gevolgen voor het leven van de slachtoffers. Onder mensenhandel worden verschillende vormen van uitbuiting begrepen zoals seksuele uitbuiting, criminele uitbuiting, arbeidsuitbuiting of zelfs gedwongen orgaanverwijdering. De opsporing en aanpak van mensenhandel zijn complex en de verschillende ingezette verbetertrajecten die onder de Veiligheidsagenda 2018-2022 zijn gestart zijn nog niet afgerond. Het programma Samen tegen mensenhandel wordt vanaf 2023 voortgezet.

Mensenhandel

In Zeeland-West-Brabant is voor dit thema een regionaal actieplan Mensenhandel opgesteld. Hierin zijn het voorkomen van mensenhandel, het voorkomen van (herhaald) slachtoffer- en daderschap en het verstoren c.q. terugdringen van mensenhandel als regionale prioriteiten benoemd. Alle vier de districten in onze eenheid hebben één van deze prioriteiten beetgepakt en werken het uit voor de gehele regio. Ingezet wordt op preventie en voorlichting. Daarnaast wordt binnen de wettelijke mogelijkheden, interne en externe informatie bij elkaar gebracht om de informatiepositie te verbeteren. Casuïstiek wordt integraal aangepakt met partners als het Zorg- en Veiligheidshuis, de Belastingdienst, gemeenten(n), de Nederlandse Arbeidsinspectie, de TF RIEC en het OM. Iedere partner benut daarbij zijn eigen bevoegdheden en instrumenten om casussen van mensenhandel aan te pakken en slachtoffers daarvan de juiste hulp en passende zorg aan te bieden. Als daartoe aanleiding is zoeken we de samenwerking op met andere regio's. We zijn niet alleen alert op daders maar ook op de facilitators en richten ons op het verstoren van het totale uitbuitingsproces.

Digitalisering

Digitalisering van de samenleving vertaalt zich ook binnen het thema ondermijning. Het gebruik van cryptocurrency en versleutelde communicatie is niet nieuw, maar wel steeds nadrukkelijker aanwezig. Cybercriminaliteit zelf werkt ook steeds vaker ondermijnend. Voorbeelden daarvan zijn aanvallen gericht op (lokale) overheden en vitale infrastructuur. De digitale criminaliteit is ook zeer in trek bij de jeugd. Het geeft hen de kans om met weinig risico snel geld te verdienen wat de doorstap naar de georganiseerde criminaliteit makkelijker maakt.

2.1.3 Ambities en doelstellingen

Onze aanpak vindt plaats op meerdere niveaus, van basisteam tot regionaal en landelijk, en zowel mono als integraal. Het doel van onze aanpak is om zo effectief mogelijk barrières op te werpen op cruciale plekken in de ondermijnende processen en personen en bedrijven weerbaar te maken tegen ondermijning. We pakken ondermijnende (drugs)criminaliteit aan in de wetenschap dat de politiecapaciteit onder druk staat – 'zowel blauwe' als recherchecapaciteit. Dat vraagt om stevige keuzes.

Verdienmodellen en verschijningsvormen

Op basis van het intelligencebeeld is in de integrale aanpak van ondermijning voor de komende periode meer scherpte aangebracht. Binnen de netwerksamenwerking Taskforce-RIEC is een viertal thema's geprioriteerd:

- Logistieke knooppunten en transport, met onder meer aandacht voor bewustwording, het wegnemen van de gelegenheid en het vergroten van toezicht;
- Criminele geldstromen, waarbij onder andere gefocust wordt op het vergroten van expertise, de vorming van maatschappelijke coalities, het aanpakken van facilitators en criminelen en het afpakken van crimineel vermogen;
- Weerbare samenleving, om kwetsbare personen, (buiten)gebieden en branches te versterken, de samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartners te verstevigen c.q. nader uit te bouwen en om een voedingsbodem voor criminaliteit weg te nemen en
- Weerbare overheid (incl. VPT). Hierbij staat de bestuurlijke weerbaarheidsnorm centraal, wordt gewerkt aan informatiepositie van de samenwerkende partners en wordt kennis omgezet in succesvolle interventies.

Binnen het Taskforce-RIEC netwerk wordt de komende periode per thema uitgewerkt wat de ambities en gestelde doelen zijn en in dit verlengde wat de benodigde inzet per partner is om deze doelen te bereiken. Het gaat daarbij nadrukkelijk niet alleen om de strafrechtelijke inzet, maar om de totale aanpak van preventie, weerbaarheid en repressie. De focus in de ambitie ligt namelijk niet alleen op criminele subjecten, maar juist ook op faciliterende structuren. De politie richt zich daarnaast ook op de prestatie-indicatoren uit de Veiligheidsagenda, die onder meer kwantitatieve doelen stelt voor het aantal te onderzoeken criminele samenwerkingsverbanden en de hoeveelheid af te pakken crimineel vermogen.

Mainport Zeehavens Zeeland-West-Brabant

Met onder meer gemeenten, Openbaar Ministerie, douane en belastingdienst streven we ernaar de veiligheid in de havens van Vlissingen, Borsele, Terneuzen en Moerdijk te vergroten. Dat willen we bereiken door ondermijnende criminaliteit fors terug te dringen. Naast het doorvoeren van technische maatregelen en het verhogen van de weerbaarheid, zijn investeringen nodig in capaciteit voor toezicht en handhaving, opsporing en onderzoek. Dit pleit voor uitbreiding van een politiehaventeam.

Structuur integrale aanpak ondermijning

Barrières worden besproken met de ketenpartners in het Actieberaad als het regionale, integrale overleg over de aanpak van ondermijning. Het Actieberaad doet suggesties aan de Districtelijke Stuurploegen voor het vertalen van deze fenomeenaanpak in casuïstiek. De stuurploegen blijven besluiten over de capaciteitsinzet op casuïstiek. Het RIEC-convenant biedt het juridisch kader om binnen de benoemde thema's informatie met elkaar te kunnen uitwisselen en gegevensanalyse uit te voeren.

Jeugd/jonge aanwas

Het aandeel van de politie in het voorkomen van jonge aanwas in ondermijning krijgt onder meer vorm door de inzet van jeugdagenten. Samen met de wijkagenten spannen zij zich in om contact te maken met jongeren. Zij herkennen de risicojongeren en dragen bij aan het in beeld brengen van fluïde jeugdnetwerken c.q. criminele jeugdgroepen in de aanpak via het 7-stappenmodel. De intel-teams leveren een actieve bijdrage aan de netwerkanalyses die uiteindelijk moeten leiden tot een integraal handelingsperspectief.

Digitalisering

De politie werkt vanuit de beschikbare intelligencepositie en datagedreven om prioriteiten te definiëren binnen de integrale samenwerking en binnen haar mono politietaak om de benoemde verdienmodellen en verschijningsvormen zo effectief mogelijk aan te pakken. Daarvoor worden ook nadrukkelijk de beschikbare encrypted data benut. Een goede informatiepositie is randvoorwaardelijk voor de aanpak van ondermijning. Op basis van crimescripts doet de politie concrete suggesties voor het opwerpen van barrières. Die kunnen zich zowel op repressie als preventie richten en de vorm krijgen van bijvoorbeeld een strafrechtelijk onderzoek of een handhavingsactie. Ook het investeren in een publiek-private samenwerking behoort tot de mogelijkheden

Cyber **criminaliteit**

Cyber **criminaliteit**

Ambities

› Afremmen groei criminaliteit met digitale component
› Samenleving beschermen
› Aangiftebereidheid versterken

Focus	Uitdagingen	Uitvoering
Cybercrime ›	Globalisering	Bijdragen aan integrale aanpak met publiek/private partners
	Professionalisering	Doorontwikkelen digitale transformatie/innovatie
	Eén dader/vele slachtoffers	Investeren in intelligence
Gedigitaliseerde criminaliteit ›	Relatief eenvoudig	Effectiever opsporen (datagedreven en dadergericht)

2.2 Cybercriminaliteit

2.2.1 Aanleiding

Cybercriminaliteit is een vorm van criminaliteit die zowel in omvang als in maatschappelijke kosten hard groeit. In cybercriminaliteit is een onderscheid te maken tussen cybercrime (misdrijven die met en gericht op ICT middelen of systemen worden gepleegd), gedigitaliseerde criminaliteit (als online fraude en de online aangejaagde ordeverstoring) en de verspreiding van beeldmateriaal van seksueel kindermisbruik. Daarnaast zien we dat tegenwoordig bijna elk strafbaar feit wel een digitale component in zich heeft. Met andere woorden: de digitalisering heeft ook binnen de 'reguliere' criminaliteit een vertaling gekregen. Dit zijn zorgelijke ontwikkelingen. Als regio willen we, in aanvulling op wat burgers en organisaties zelf kunnen doen, de samenleving tegen deze vormen van criminaliteit beschermen, slachtoffers ondersteunen en daders aanpakken.

2.2.2 Actuele ontwikkelingen

Steeds meer Nederlanders worden slachtoffer van online oplichting en fraude, hacken en online bedreiging en intimidatie. Uit de Nationale Veiligheidsmonitor blijkt dat inmiddels circa één op de zes Nederlanders in 2021 slachtoffer was van één of meer van deze vormen van cybercriminaliteit. Dat percentage is gelijk aan die van het slachtofferschap van alle vormen van traditionele criminaliteit samen. De aangiftebereidheid bij cybercriminaliteit blijft daarentegen achter ten opzichte van andere vormen van criminaliteit.

De verwachting is dat de stijging van cybercriminaliteit de komende jaren door blijft zetten. Een betrekkelijk kleine groep IT-ontwikkelaars zorgt voor steeds geavanceerdere oplossingen, zodat het aantal daders van cybercriminaliteit kan groeien zonder dat zij enige kennis van de achterliggende techniek hebben. Daarmee wordt cybercriminaliteit ook steeds meer een instapdelict. Startende criminelen kunnen met een kleine investering relatief gemakkelijk digitale delicten plegen. Het geld dat ze daarmee verdienen, kunnen zij vervolgens investeren om zich ook in andere, ondermijnende, criminele markten in te kopen.

Jeugd Online

We zien dat de digitale wereld een extra gelegenheidsstructuur biedt waar ook jeugdigen delicten plegen én ondervinden. Uit politieregistraties blijkt dat jongeren, in vergelijking met 23-jarigen en ouder, relatief vaker betrokken zijn bij fraude, oplichting, chantage, afpersing, digitale smaad, laster en bedreigingen gericht op vrienden of kennissen. Onderzoek toont aan dat 20% van de 15- tot 25 jarigen slachtoffer is geweest van online criminaliteit.

2.2.3 Ambities en doelstellingen

De komende jaren leggen we de focus op het afremmen van de groei van cybercriminaliteit. Dit kan door slachtofferschap te voorkomen en het voor criminelen lastiger en risicovoller maken om cybercriminaliteit te plegen. Daarbij zetten we specifiek in op de aanpak van gedigitaliseerde criminaliteit en de aanpak van cybercrime in enge zin (delicten waarbij ICT zowel het instrument als het doelwit is van de criminaliteit).

Gezien de grote toename van cybercriminaliteit en de verwachte verdere professionalisering en globalisering, is het cruciaal om deze criminaliteit anders en breder te gaan bestrijden. Die brede bestrijding van cybercriminaliteit gaat verder dan strafrechtelijke afdoening. Ook interventies op het voorkomen of verstoren van criminele bedrijfsprocessen staan centraal en hebben een gelijkwaardige rol.

De politie kijkt samen met het Openbaar Ministerie en andere partners per onderzoek en binnen de themabestrijding wat de juiste interventies zijn om criminele activiteiten te voorkomen, verstoren of stoppen. Daar waar opsporing wordt ingezet werkt de politie dadergericht en datagedreven in plaats van slachtoffergericht: dat betekent dat aangiften niet apart worden behandeld maar geanalyseerd en aan elkaar worden gekoppeld om op die manier zoveel mogelijk informatie over daders en facilitators te verzamelen. Het is effectiever om dadergericht op te sporen. Eén dader kan verantwoordelijk zijn voor tientallen of misschien wel honderden slachtoffers.

Het blijft belangrijk dat slachtoffers aangifte doen om aard en omvang in beeld te brengen. Het doel is om vervolgens de cruciale spelers in beeld te brengen, zoals de IT-begaafde criminelen die de websites en apps bouwen. De focus ligt daarbij op spelers die vanuit onze regio opereren. Omdat digitale criminaliteit niet geografisch gebonden is, wordt ook samengewerkt buiten de grenzen van onze eenheid.

Integrale aanpak met nieuwe partners

Zoals benoemd vraagt die brede bestrijding niet alleen wat van de strafrechtketen. Om tot de juiste resultaten te komen is een netwerk van publieke en private partners noodzakelijk. Zo zijn bedrijven in de telecomsector en het bankwezen nodig om phishingsites snel uit de lucht te kunnen halen. Ook het verhogen van weerbaarheid en meldingsbereidheid bij personen en bedrijven vraagt om een integrale aanpak. Gemeenten hebben daarbij een nadrukkelijke regierol.

Integrale aanpak met nieuwe partners

In 2022 heeft onder regie van gemeenten in gezamenlijkheid een regionale aanpak vorm gekregen. Hiermee wordt beoogd de weerbaarheid én meldbereidheid van individuen, ondernemers en organisaties te verhogen. Er wordt geïnvesteerd in intensieve voorlichting over de risico's van het internet. Er worden maatschappelijke coalities gesloten met onder meer koepelorganisaties, banken, het Midden- en Kleinbedrijf (MKB) en andere (semi-)overheden zoals veiligheidsregio's, waterschappen, Kamers van Koophandel en zorgorganisaties.

Vanuit de crisisorganisaties wordt vaker getraind op crises met betrekking tot cybercrime, zoals een cyberaanval.

We investeren in de informatiepositie van politie, OM en gemeenten en de aanwezige kennis en kunde bij deze organisaties ten aanzien van cybercrime en cybersecurity. Meer kennis op deze terreinen en een verbeterde informatiepositie betekent dat we cybercriminaliteit meer gericht en met innovatieve interventiemethoden kunnen bestrijden. De benadering vanuit de klassieke opsporing op dit fenomeen past niet meer. Voor de politie betekent dit dat veel politiewerkzaamheden en opsporingsonderzoeken niet meer zonder een stevige component op digitaal opsporen kunnen. Dat vraagt meer en meer om digitale (opsporings)capaciteit binnen onderzoeken, intelligence en regulier politiewerk. De komende jaren wordt daarom binnen de politie de digitale transformatie verder doorontwikkeld.

Verbinding met de samenleving **maatschappelijke onrust**

Verbinding met de samenleving **maatschappelijke onrust**

Ambities

› Ontwikkelen gezamenlijk handelingsperspectief

› Toegankelijke politieorganisatie

Focus	Uitdagingen		Uitvoering
Informatiepositie ›	Bijhouden trends/ontwikkelingen Tijdig duiden	›	Investeren in duurzame relaties Begrenzen en ruimte geven

2.3 Verbinding met de samenleving en maatschappelijke onrust

2.3.1 Aanleiding

Het broeit in onze samenleving. Wantrouwen in de overheid, het gevoel niet gehoord te worden en boosheid over ongelijkheid veroorzaken spanningen. Verschillende crises geven zuurstof aan complottheorieën en sociale media vergroten tegenstellingen uit. Het leidt tot een toename van maatschappelijk ongenoegen en heeft zich al meerdere keren ontwikkeld tot uitingen van maatschappelijke onrust. Dit loopt uiteen van vreedzame en kleinschalige demonstraties tot radicale, strafbare en grootschalige acties.

2.3.2 Actuele ontwikkelingen

Niet alleen het aantal protesten neemt toe, er is ook een steeds breder publiek dat protesteert over steeds meer verschillende thema's en daarbij wordt een breed scala aan tactieken gehanteerd. Demonstranten zijn tegenwoordig van alle leeftijden en variëren qua sociaaleconomische status. Kenmerkend is dat de demonstranten vaak weinig vertrouwen hebben in de politiek en meestal stevig geworteld zijn in informele en online netwerken. Sociale media bieden demonstranten nieuwe manieren om zich te organiseren[3].

Jongeren zoeken ook naar manieren om hun onvrede te uiten. Soms zijn hun acties te zien als jeugdig verzet en de gevolgen daarvan een vorm van straatpolitiek. Het risico bestaat dat op straat in toenemende mate "strijd wordt gevoerd". Om het democratische aspect van protest te kunnen garanderen, is het belangrijk om protest en strafbare feiten van elkaar te onderscheiden. De overheid – in haar verscheidenheid – dient een evenwichtige balans te vinden tussen haar taak als handhaver van de openbare orde enerzijds en als beschermer van de democratische publieke sfeer anderzijds.

Als structureel maatschappelijk fenomeen zal dit hoe dan ook veel capaciteit blijven vergen van de politie.

[3] https://kennisopenbaarbestuur.nl/media/258016/strategische-verkenning-protest.pdf

2.3.3 Ambities en doelstellingen

Begrenzen daar waar nodig en tegelijkertijd ruimte geven aan tegengeluid. Dat is waar de politie voor staat. Om invulling te geven aan beide rollen is het van belang te begrijpen waar het maatschappelijk verzet vandaan komt. Dit begint bij kennisontwikkeling en bewustwording. Het landelijke interbestuurlijk programma maatschappelijke onrust, een samenwerking van BZK, SZW, JenV, VNG en politie zet zich onder andere in voor bewustwording en ontsluiting van alle beschikbare kennis rondom maatschappelijke onrust en ongenoegen. Daarvan een vertaling maken naar onze eenheid, helpt ons beter te begrijpen wat lokaal nodig is.

Naast kennisontwikkeling is het belangrijk dat er gewerkt wordt aan een stevige integrale informatie positie op dit thema. De politie verzamelt haar informatie langs drie – deels overlappende – pijlers: openbare ordeverstoringen, activisme en demonstraties en actuele thema's en sentimenten. Binnen deze pijlers wordt gemonitord welke trends en ontwikkelingen zichtbaar zijn in onze eenheid, welke duiding er gegeven kan worden op (activistische) groeperingen en individuen en welke daarvan kunnen zorgen voor maatschappelijke onrust en/of openbare ordeverstoringen. De operationele basisteams worden vervolgens met dat beeld gevoed. Zij fungeren samen met de andere partners als thermometer in de wijk en op het web. Zichtbaarheid en aanwezigheid in de wijken en op het internet vormen een belangrijke voorwaarde voor de informatiepositie van de wijk- èn jeugdagenten. Niet alleen ten aanzien van jongeren maar met het oog op allerlei verschillende groepen is dit essentieel.

Daarnaast heeft de aanpak van maatschappelijke onrust direct raakvlakken met de aanpak van radicalisering en contra terrorisme. De structuur (inclusief informatiepositie) die we binnen de aanpak van radicalisering en terrorisme met elkaar hebben ontwikkeld helpt ons om de aanpak van maatschappelijke onrust te versterken.

Als sprake is van een hoge mate van maatschappelijke onrust binnen de samenleving en dit uit zich in een (dreiging van) verstoring van de openbare orde, trekken de partners in de driehoek gezamenlijk op. Wanneer dit de vorm aanneemt van een crisis vallen we terug op de bestaande crisisstructuren zoals inzet van een SGBO en/of GRIP structuur. Een handelingsperspectief over wat te doen om te voorkomen dat we in die crisissituaties belanden of hoe te handelen na een crisis is nog geen gemeen goed.

In de nieuwe landelijke veiligheidsagenda wordt gepleit voor een gezamenlijke aanpak waarbij versterking gezocht wordt op samenhang tussen preventie, dialoog en handhaving. Binnen de verschillende fasen van maatschappelijke ongenoegen heeft elke organisatie een eigen rol en verantwoordelijkheid op die drie thema's.
Om daar goed uitvoering aan te kunnen geven zijn intensivering van de samenwerking, bespreking van dilemma's in dat kader en een gezamenlijk handelingsperspectief aan de voorkant nodig. Via gemeenten is daarbij een beroep te doen op kennis en middelen (zoals trainingen) die het Rijk beschikbaar stelt, onder andere via Versterkingsgelden van de NCTV. Daarmee is (boven) lokale netwerkvorming en samenwerking te stimuleren. De bondgenotenmethodiek past daar uitstekend bij. Het zwaartepunt van deze samenwerking ligt op het lokale niveau, omdat maatschappelijke onrust zich primair lokaal manifesteert en er geen blauwdruk is voor de omgang daarmee.

Draagvlak voor en legitimiteit van overheidshandelen zijn daarbij belangrijke voorwaarden. Dat vraagt om een toegankelijke politieorganisatie. Dit bekent dat zij divers en inclusief moet zijn, waar middels het landelijke programma politie voor iedereen op ingezet wordt. In hoofdstuk 4 wordt nader uitgewerkt wat dit voor onze eenheid betekent.

Jeugd, Zorg en Veiligheid **kwetsbare groepen**

Jeugd, Zorg en Veiligheid
kwetsbare groepen

Ambities

› Terugdringen aantal jongeren in (georganiseerde) criminaliteit
› Bijdragen aan integrale benadering; persoons- en contextgericht
› Leveren van maatwerk in de wijk

Focus	Uitdagingen		Uitvoering
Jeugdoverlast ›	Vroegsignalering	›	Verbeteren zicht op aard, omvang en ernst jeugdoverlast en –criminaliteit
Jeugdcriminaliteit ›	Samenwerking ketenpartners Opsporing en analyse	›	Toepassen Preventie met Gezag Uitrollen kennis en expertise

2.4 Jeugd, Zorg en Veiligheid: kwetsbare groepen

2.4.1 Aanleiding

Als we het veiligheidsdomein en het zorgdomein nog beter met elkaar verbinden, kunnen we criminaliteit en overlast vroegtijdig signaleren en integraal aanpakken. De vaak meervoudige problematiek van bepaalde kwetsbare groepen vraagt om een brede integrale levensloopbenadering en maatwerk. Onze aandacht gaat daarbij onder meer uit naar risicojeugd, licht verstandelijk beperkten, ex-gedetineerden en personen met verward/onbegrepen gedrag. In de aanpak wordt steeds meer gekeken naar de persoon en de context. Daarmee voorkomen we (recidiverend) dader- en slachtofferschap, en uiteindelijk criminaliteit en overlast. Dit draagt bij aan het verminderen van maatschappelijk leed en maatschappelijke kosten. Voor de politie betekent dit dat tijd en aandacht naar andere onderwerpen uit kan gaan.

2.4.2 Actuele ontwikkelingen

(risico)Jeugd

Uit de cijfers blijkt dat in de jeugdcriminaliteit een daling waarneembaar is. Daarentegen neemt de ernstige criminaliteit onder bepaalde jongeren juist toe. Drugscriminelen rekruteren jongeren soms al op jonge leeftijd om pakketjes af te leveren of om ergens op de uitkijk te staan. Ze plegen gewapende overvallen of zijn betrokken bij steekincidenten. In een beperkt aantal/bepaalde wijken met veel armoede en werkloosheid neemt de ernstige criminaliteit onder bepaalde risicojongeren toe. Een combinatie van intimidatie, groepsdruk en angst in de buurt maakt het voor jongeren soms lastig zich staande te houden en te kiezen voor een veilige toekomst met een goede opleiding en eerlijk werk.

Preventie met gezag

Om een nieuwe generatie criminelen te voorkomen wordt er vanuit de rijksoverheid geïnvesteerd in het keren van deze ontwikkelingen. Samen met diverse betrokken partners wordt gewerkt in en aan een brede domeinoverstijgende preventieve aanpak die moet voorkomen dat kinderen, jongeren en jongvolwassenen in de leeftijd van 8 tot en met 27 jaar in aanraking komen met criminaliteit of daarin verder doorgroeien.

Dit alles vraagt om lokaal maatwerk, want we zien dat de problemen per wijk en van persoon tot persoon verschillen. Een aantal gemeenten is gevraagd een plan te ontwikkelen binnen het programma ‘preventie met gezag’. Voor de regio Zeeland-West-Brabant gaat het om de gemeenten Tilburg, Breda en Roosendaal. Het programma beoogt in de aangewezen kwetsbare wijken te voorkomen dat jongeren in de criminaliteit belanden of daar verder in afglijden en wil hen perspectief en veerkracht bieden. Binnen het programma wordt de balans gezocht tussen preventie en repressie. Dat wordt gedaan door enerzijds de voedingsbodem voor criminaliteit weg te nemen en weerbaarheid te vergroten en anderzijds grenzen te stellen en te investeren in meer zichtbaar formeel gezag. De focus ligt bij de aanpak op jongeren, jongvolwassenen en hun omgeving, óók in de online wereld.

Personen met verward gedrag/complexe problematieken

In de afgelopen beleidsperiode is sprake geweest van een grote stijging van het aantal meldingen over personen met verward gedrag. Daarnaast levert de politie inzet in andere situaties op het snijvlak van zorg en veiligheid. Dit houdt vooral verband met het feit dat de politieorganisatie, als één van de weinige 24-uurs crisisorganisaties, vaak wordt gebeld wanneer andere instanties niet of niet direct bereikbaar zijn.

2.4.3 Ambities en doelstellingen

(risico)Jeugd

We willen dat jongeren niet in de (georganiseerde) criminaliteit terecht komen en een reëel perspectief hebben voor de toekomst. We willen nog beter inzicht in de aard, de omvang en de ernst van jeugdoverlast en –criminaliteit. Zo kunnen we op basis van die kennis een gerichte aanpak vormgeven en adequaat en snel te handelen zodat overlast of onveiligheid afneemt.

Gemeenten hebben de regie op de aanpak van jeugdoverlast. Aan de hand van het 7-stappenmodel is het mogelijk signalen van jeugd (overlast) vanuit politie, boa's, jongerenwerk en melders samen te brengen. Het model is niet alleen toe te passen op jongeren die overlast veroorzaken of in verband worden gebracht met lichte criminaliteit. Het kan ook gebruikt worden voor de jonge aanwas en de doorgroeiers die zich bezig houden met ondermijnende criminaliteit.
Om de signaalfunctie van de politie goed vorm te geven en bij te dragen in de gekozen aanpak, wordt geïnvesteerd op aanwezigheid en zichtbaarheid in de wijk, op school en in de digitale wereld. Daarnaast faciliteert de politie adequate monitorsystemen om risico- en kwetsbare jongeren achter de voordeur te kunnen detecteren (vroegsignalering). Om in de wijk goed te kunnen signaleren en met partners samen te werken, is het van belang de jeugdagenten goed in positie te houden.

Preventie met gezag

De politie sluit aan bij de gemeentelijke plannen en kan daarvoor een beroep doen op structurele maar beperkte gelden. De bijdrage van de politie richt zich op de reguliere politietaak waarbij het kan gaan om de inzet van agenten in de wijk, beter zicht op jeugdgroepen, verdere samenwerking met ketenpartners of extra capaciteit voor opsporing of analyse. Lokaal wordt bekeken welke bijdrage vanuit de politie het meeste effect sorteert. Waar repressieve aspecten onderdeel zijn van deze aanpak wordt dit vanuit het oogpunt van rechtsgelijkheid arrondissementaal juist wel op één manier aangepakt. Politie, betrokken gemeenten en het Openbaar Ministerie zijn hierover voortdurend met elkaar in gesprek.

De kennis en de expertise die wordt opgebouwd onder het programma preventie met gezag blijft niet alleen voorbehouden aan de drie eerder genoemde gemeenten. Onderdeel van de aanpak is dat in andere gemeenten waar de nood hoog is, effectief bewezen interventies worden ingezet.

AJB-ZVI

In de beleidsperiode 2019-2022 is op de schaal van onze eenheid een bestuurlijk overleg opgezet op het gebied van Zorg en Veiligheid. Dit overleg, met de naam Arrondissementaal Justitieel Beraad – Zorg, Veiligheid en Interventies (afgekort AJB-ZVI) heeft als doel samenwerking te bevorderen, beleidskeuzes te maken en prioriteiten te stellen en afspraken op dit terrein ook bestuurlijk te borgen. Ook is dit de plek om lacunes in wetgeving te signaleren. Indien nodig kunnen die bij landelijke overleggen geagendeerd worden. In 2022 is besloten vier inhoudelijke thema's tot 2025 prioriteit te geven, te weten door- en nazorg gedetineerden, huiselijk geweld en kindermishandeling, jeugd en personen met verward gedrag.

Personen met verward gedrag/complexe problematieken

Wanneer personen zich zo gedragen dat er sprake is van een acute bedreiging voor zichzelf, de omgeving of voor anderen als autoriteiten, dan handelt de politie direct. Daarbij staat de politie vaak in contact met het Openbaar Ministerie en als dat nodig is en kan, met Veilig Thuis. Ook kan de CTER database geraadpleegd worden om na te gaan of de persoon in kwestie daarin staat opgenomen.

De samenwerking met de crisisteams van Veilig Thuis, met de wijk GGD'er/GGZ'er en het Zorg- en Veiligheidshuis krijgt op steeds meer plekken vorm; hiermee kan een directe lijn in het geval van acute onveiligheid en dreiging worden gelegd. In de meeste gevallen is echter geen sprake van een acute levensbedreigende situatie, maar wel van structurele (gevoel van) onveiligheid en gevaar voor escalatie.
Er zijn de afgelopen beleidsperiode al goede stappen gezet in de integrale samenwerking bij complexe problematieken, waaronder die van personen met verward of onbegrepen gedrag. Het is belangrijk dat de ontwikkelingen op het gebied van persoons- en probleemgerichte aanpakken worden voortgezet, alle betrokken partijen de gemaakte afspraken nakomen en hun verantwoordelijkheid nemen. De politie blijft daarop investeren door te signaleren, adresseren en adviseren.

Ontwikkelopgaven **politie**

3. Ontwikkelopgaven politie

Het gebiedsgebonden politiewerk (GGP) vormt een belangrijk fundament van de Nationale Politie. Bij GGP gaat het niet alleen om het aangaan van verbindingen maar ook om preventie, een brede benadering van problemen, samenwerking met partners en het bevorderen van een actieve rol van burgers bij de aanpak van problemen in hun wijk, buurt of dorp.
Veranderingen in de samenleving vragen om aanpassingen in de wijze waarop het gebiedsgebonden werk vorm krijgt. Dit inzicht vormde in 2018 één van de uitgangspunten voor de Ontwikkelagenda Gebiedsgebonden Politiezorg, waarvan de uitvoering nog volop in ontwikkeling is. Onderbezetting en verandering in de opgaven zijn de afgelopen periode van invloed geweest op de werk- en roosterdruk in het GGP.

BOPW

Om toch voldoende veiligheid in de vorm van een passende dienstverlening buiten te borgen en uitval/verzuim van personeel te beperken, wordt onder meer gestuurd aan de hand van “Blik op politiewerk” (BOPW). De essentie van BOPW is enerzijds om te komen tot een slimme en effectieve inzet van context gedreven politiewerk. Anderzijds gaat het om het omarmen van nieuwe werkwijzen die tot een verlichting van interne capaciteitsproblematiek leiden.

Zo zien we binnen het GGP de wijkagent nog steeds als essentieel om verbinding te maken met de wijk, haar netwerken en de maatschappelijke partners. Binnen de basisteams leveren daarnaast politiemensen met andere taken bijdragen aan het wijkgericht werken. Juist waar verbindingen met bijvoorbeeld bewoners of ondernemers worden gelegd, ontstaan waardevolle contacten die niet pers se door de wijkagent tot stand komen. Daarnaast zien we ook dat de virtuele wereld steeds groter wordt. En hoewel zichtbaarheid in de wijk nog steeds het essentiële uitgangspunt is, constateren we dat veel van de contacten zich ook online afspelen. Inzet daarop vanuit de politie met onder meer de digitale wijkagent, draagt uiteindelijk ook bij aan de informatiepositie en het wijkwerk van de politie.

Diversiteit en inclusie

Niet alleen omwille van de informatiepositie is het voor de politie belangrijk om goed verankerd te zijn in de samenleving. De politie moet ook legitimiteit behouden voor haar optreden. Dit betekent dat de politie er voor iedere burger moet zijn en het veronderstelt dat de politie weet om te gaan met opvattingen en overtuigingen die botsen. Het is daarbij van groot belang dat de politie zich de komende jaren verder blijft ontwikkelingen als een diverse en inclusieve organisatie. Met Politie voor Iedereen is de politie een belangrijke transitie ingegaan. Er wordt niet alleen gewerkt aan veilige en inclusieve teams, er wordt ook geïnvesteerd in een diverse instroom, de aanpak van discriminatie, professioneel controleren en het netwerk divers vakmanschap & bondgenoten.

Basiskennis en deskundigheid over digitalisering

De digitale samenleving komt in veel facetten van het politiewerk terug. In onze eenheid wordt daarom hard gewerkt aan een digitale transformatie. Zo wordt in deze beleidsperiode onder meer ingezet op de ontwikkeling van politiemensen van digitaal bewust naar digitaal bekwaam. Daarnaast vraagt dit digitale politiewerk ook andere middelen. Het is de ambitie dat elk basisteam binnen de eenheid een digi-kamer ter beschikking heeft. Deze middelen moeten niet alleen het digitaal werken van en op het basisteam faciliteren, zo wordt ook mogelijk dat de eenheid als één operationeel netwerk kan functioneren zonder dat het nodig is fysiek bij elkaar te zijn. Tevens wordt op deze wijze het proces verbeterd om noodzakelijke kwaliteiten en of capaciteit binnen de eenheid in te zetten op momenten dat dit nodig is.

Grensoverschrijdende samenwerking

Vermoedelijk gaat in 2023 het nieuwe Politie Beneluxverdrag van kracht. Dit is een innovatief verdrag dat bijdraagt aan de (grensregionale) politiële samenwerking. Hierdoor kan niet alleen bij misdrijven een achtervolging over de grens voortgezet worden, maar ook bij overtredingen. De grensoverschrijdende samenwerking tussen Nederland en België komt in optima forma samen in de wijkpost Baarle Nassau-Baarle Hertog waar de wijkagenten nauw met elkaar samenwerken. Hiernaast wordt het in de toekomst mogelijk om informatie uit te wisselen voor bestuurlijke doeleinden en in geval van mineure feiten zelfstandig een verhoor over de grens te doen.

Om over de grens op te treden is kennis van relevante wet- en regelgeving een eis. Via diverse wegen wordt hierover informatie verschaft en instructie aangeboden.

Tijdens het Nederlands Benelux voorzitterschap 2023 zal het accent gericht worden op internationale integraliteit. Door internationaal breder op te sporen neemt de kracht daarvan toe.

4. Formatie

4.1 Inleiding

In het Regionaal Beleidsplan wordt conform art. 39 Politiewet vastgelegd hoe de politiesterkte die beschikbaar is voor de eenheid, verdeeld wordt over de organisatorische onderdelen (bijlage 1a). Daarbij wordt ook de verdeling van de wijkagenten opgenomen (bijlage 1b). De politie maakt in de formatie een onderscheid tussen zogenaamde operationele sterkte en de niet-operationele sterkte.

4.2 Ontwikkelingen formatie 2018 – 2021

De operationele formatie voor volledig opgeleide medewerkers binnen onze eenheid is in deze periode toegenomen met 210 Fte.

De grootste uitbreiding komt voort uit de zogenaamde Regeerakkoordgelden. Vanaf 2018 heeft de totale formatie van de politie een flinke versterking van de operationele functies gekregen. De middelen waren gericht op drie terreinen: wijken en opsporing, opsporing op het gebied van zware criminaliteit en ondermijning en digitale expertise.
Hierdoor zijn aan de eenheid Zeeland-West-Brabant in de afgelopen vier jaar 150 fte toegevoegd, waarvan 120 fte voor wijk en opsporing en 30 fte voor ondermijning en gedigitaliseerde criminaliteit;
Deze versterking heeft onder aan de streep de omvang van de formatie van de eenheid niet beïnvloed. Conform de landelijke afspraken hierover zijn formatieplaatsen voor aspiranten in alle eenheden omgezet in formatieplaatsen voor volledig opgeleid personeel. Zo profiteert de politie van meer inzetbare capaciteit.

Formatie per 1-11-2022 eenheid Zeeland-West-Brabant

	Totaal	OS (excl. asp)	Aspiranten	NOS	Wijkagenten Sr. GGP WA	Wijkagenten OE WA	Wijkagenten Totaal
Dienst Bedrijfsvoering (ZB)	33,00	0,00	0,00	33,00	0,00	0,00	0,00
Dienst Regionaal Operationeel Centrum (ZB)	72,88	71,88	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
Dienst Regionale Informatieorganisatie (ZB)	255,75	249,75	0,00	6,00	0,00	0,00	0,00
Dienst Regionale Operationele Samenwerking (ZB)	454,78	444,78	8,00	2,00	5,00	3,00	8,00
Dienst Regionale Recherche (ZB)	571,59	570,59	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
District De Baronie	556,53	474,23	74,20	8,10	74,20	17,00	91,20
District De Markiezaten	406,33	346,73	54,50	5,10	55,73	9,00	64,73
District Hart van Brabant	600,53	509,73	81,80	9,00	79,00	17,00	96,00
District Zeeland	518,94	443,44	68,50	7,00	56,50	12,00	68,50
Eenheid Zeeland-West-Brabant	1,00	1,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Leiding Eenheid Zeeland-West-Brabant	3,00	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Staf regionale eenheid (ZB)	95,59	31,89	0,70	63,00	0,00	0,00	0,00
Totaal eenheid (ZB)	**3.569,92**	**3.147,02**	**287,70**	**135,20**	**270,43**	**58,00**	**328,43**

Formatie Basisteams per 1-11-2022

	Totaal	OS (excl. Asp)	Aspiranten	NOS	Wijkagenten Sr. GGP WA	Wijkagenten OE WA	Wijkagenten **Totaal**
Basisteam Dongemond	124,33	103,53	18,80	2,00	29,20	6,00	35,20
Basisteam Markdal	162,60	135,90	24,60	2,10	21,00	5,00	26,00
Basisteam Weerijs	148,45	123,95	22,50	2,00	24,00	6,00	30,00
Basisteam Bergen op Zoom	140,53	119,03	19,50	2,00	25,73	4,00	29,73
Basisteam Roosendaal	179,05	151,45	25,50	2,10	30,00	5,00	35,00
Basisteam Groene Beemden	108,10	92,30	13,80	2,00	18,00	4,00	22,00
Basisteam Langstraat	121,10	102,70	16,40	2,00	21,00	5,00	26,00
Basisteam Leijdal	111,05	93,35	15,70	2,00	18,00	4,00	22,00
Basisteam Tilburg-Centrum	143,10	121,40	19,70	2,00	22,00	4,00	26,00
Basisteam Oosterscheldebekken	143,92	122,92	19,00	2,00	22,50	4,00	26,50
Basisteam Walcheren	146,98	125,28	19,70	2,00	18,00	4,00	22,00
Basisteam Zeeuws-Vlaanderen	140,92	119,92	19,00	2,00	16,00	4,00	20,00
Totaal Basisteams (ZB)	**1670,13**	**1411,73**	**234,20**	24,20	**265,43**	**55,00**	**320,43**

4.3 Ontwikkelingen formatie 2022 en verder

De komende jaren wordt de formatie van de nationale politie verder versterkt op een aantal kerntaken. Dit geldt onder meer op het terrein van zeden, migratie en mensenhandel en grenzen en veiligheid. Ook wordt geïnvesteerd in het stelsel Bewaken en Beveiligen. De versterking van deze taken leidt ook in onze eenheid tot extra formatie waarvan de omvang de komende beleidsperiode duidelijk zal worden.

Inmiddels staat wel vast dat er 5 Fte beschikbaar is voor de beveiliging van de rechtbank in Breda.

Uitvoering motie Hermans

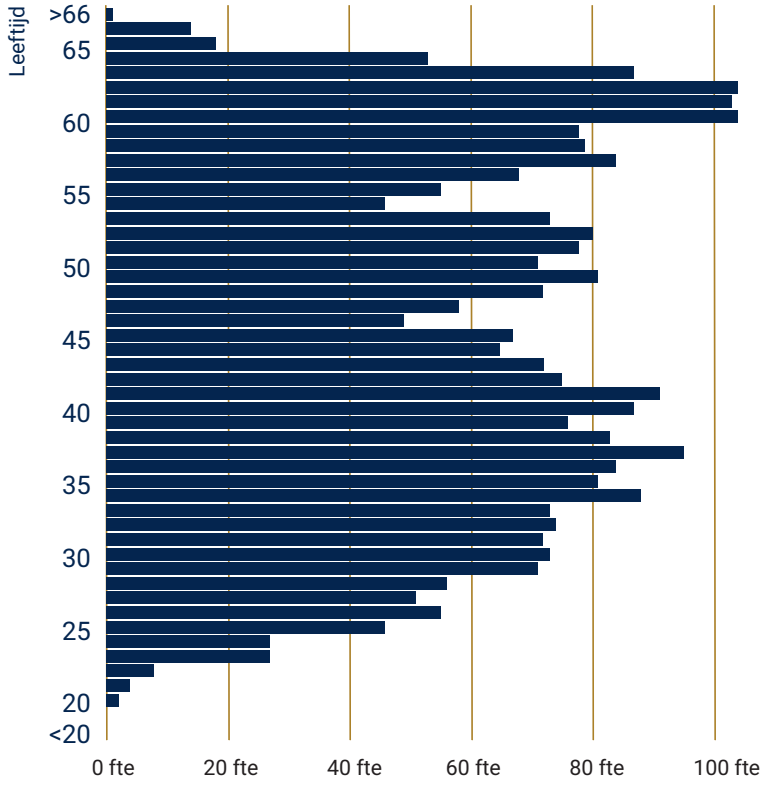
Het huidige kabinet heeft daarnaast bij haar aantreden een verdere investering in de politie aangekondigd, ter grootte van 700 miljoen euro (motie Hermans). De plannen voor de besteding van deze gelden worden momenteel uitgewerkt. Voor onze eenheid betekent dit een uitbreiding van de operationele sterkte van 54 fte die in 2024 en 2025 wordt gerealiseerd. Omdat de politiemensen eerst moeten worden opgeleid, volgt de bezetting in 2026 en 2027. Ook hierbij is sprake is van omzetting van aspirantenformatie naar volledig opgeleide formatie, waardoor de totale omvang van de operationele formatie niet wijzigt.

Preventie met Gezag en Mainport Zeehavens Zeeland-West-Brabant

Voor de aanpak van ondermijning zijn door de rijksoverheid structurele middelen beschikbaar gesteld. In de plannen die geschreven zijn om Preventie met Gezag uit te werken en de aanpak in de Mainport Zeehavens Zeeland-West-Brabant vorm te geven, wordt geld gereserveerd voor extra politiecapaciteit. De exacte formatieve uitbreiding in Fte's wordt in deze beleidsperiode nader uitgewerkt.

Leeftijdsopbouw formele bezetting

Operationele sterkte excl. aspiranten

Bovenstaande grafiek laat de piek in de leeftijdsopbouw van de operationele sterkte op 60+ zien. De komende jaren volgt een uitstroom richting pensioen.

Onderbezetting

Door de uitbreiding van operationele functies en de gelijktijdige uitstroom van een groot aantal politiemensen dat met pensioen gaat, is er tijdelijk sprake van onderbezetting. De politie staat daarnaast voor de uitdaging om grote aantallen aspiranten te werven en op te leiden en in de praktijk te begeleiden. Naast de onderbezetting vraagt ook deze begeleiding veel van het absorptievermogen van onderbezette basisteams. Volgens de nu gehanteerde prognose wordt de onderbezetting in de operationele sterkte in de loop van 2025 opgelost. Hierbij wordt aangetekend dat, gelet op de huidige arbeidsmarkt en de onvoorziene uitstroom, dit beeld kan wijzigen en de onderbezetting pas in 2026 of nog later wordt ingelopen.

Wijkagenten

De norm van 1 wijkagent per 5.000 inwoners blijft gemiddeld over de eenheid gehandhaafd. De vorige uitbreiding van wijkagenten dateert van 2019 en daarbij steeg het aantal van 297,5 fte naar 328,4 fte. Het aantal inwoners in onze regio blijft groeien en jaarlijks wordt gemonitord of het aantal wijkagenten nog voldoet aan de wettelijke eis.

Dit kan in de periode 2023 – 2026 opnieuw leiden tot een toename van het aantal wijkagenten in de twaalf basisteams, waarbij het gebruikelijk is dat dit binnen de bestaande formatie wordt opgevangen. De bezetting op de functie van wijkagent is momenteel in de eenheid met 95% op orde maar staat onder druk door openvallende vacatures.